

Chris Lawson

Krví psáno

(Written in Blood)

CTA TAA CAG TGT AGC GAC GAA TGT CTA CAG AAA CAA GAA TGT CAT GAG TGT,
CTA GAT CAT AAC CGA TGTAGC GAC GAA TGT CTA CAA GAA AGGAAT TAA GAG GGA TAC
CGA TGT AGC GAC GAA TGT CTA AAT CAT CAA CAC AAA AGT AGT TAA CAT CAG AAA AGC
GAA TGC TTC TTT

Ve jménu Boha, Milosrdného, Slitovného.

Těmito slovy začíná korán. Byla zapsána i v krvi mého otce. Když zemřela matka a tatínek se zotavil po chemoterapii, vydali jsme se spolu na pout'. Svým obvyklým zvědavým způsobem jedenáctiletý jsem se ho zeptala, proč se musíme jezdit modlit na druhý konec světa, když to docela dobře můžeme dělat doma.

„Zado.“ prohlásil, „je pouhých pět sloupů víry. Tenhle je snazší než kterýkoli z ostatních, protože pout' musíš vykonat jen jednou za život. Zapamatuj si to za ramadánu, až budeš mít hlad a budeš vědět, že zítra budeš o hladu zase, ale hadždž budeš mít za sebou.“

Další debatu tatínek nepřipustil, a tak jsme vyrazili do Svaté země. Tehdy v jedenácti na mě vůbec nezapůsobila. Očekávala jsem, že uvidím ráj plný tisíců fontán a ptáků a sadů a květů. Místo toho jsme se mačkali v plátěných stanech se stovkami tisíc upocených poutníků, kteří většinou mluvili jinými jazyky, a vlekli jsme se přes přelidněné a špinavé pustiny. Přemítala jsem proč Alláh stvořil svou Svatou zemi tak suchou a prašnou, ale měla jsem dost rozumu, abych se na to tatínka vůbec nevyptávala.

Poblíž Damašku jsme se doslechli o krvepisu. Poutníci o tom mluvili všichni. Polovina si myslela, že to je rouhačství, druhá to měla za cestu do nebe. Protože tatínek byl biolog, poutníci z naší skupiny se ptali, co si o tom myslí. Odpověděl, že si zajde přímo za krvepiscem a zjistí to.

Jednoho prašného pondělí jsme s otcem po ranní modlitbě navštívili krvepiscův stánek. Plachtu měl nádherně bílou a muž, který v něm stál, se na přicházejícího otce usmíval. Přivítal ho nějakou arabskou řečí, které jsem nerozuměla.

„Mluvím anglicky,“ prohlásil otec.

Stánkař přešel do angličtiny s lehkostí žongléra, který si prohodil ruce. „Skvěle, pane! Mnozí naši zákazníci dávají přednost angličtině.“

„Taky ovládám jazyk biologie. Společníci na pouti mě požádali, abych se vyptal na váš produkt.“ Připadalo mi to od otce velmi troufalé, ale stánkařem to podle všeho vůbec nepohnulo. Nad svým zbožím přímo třeštil nadšením.

„Odborník!“ zvolal. „Tím lépe. Mnozí poutníci nedůvěřují západní vědě. Děláme, co můžu, abych je uklidnil, ale berou mě jako prodavače, kterému se nedá věřit. Vítám vaši podporu.“

„Tak si ji zasloužte.“ Stánkař si promnul knír a začal sezaklínáním. „Od úsvitu času *ulamá* čtou Slovo Alláhovo-“

„Stop!“ ucedil tatínek. „Korán byl Muhammadovi zjeven před patnácti sty roky, zatímco úsvit času byl o nějakou tu miliardu let dříve. Já chci vysvětlení, ne zvučnou faleš.“

Muž začínal být nervózní. „Možná byste si měl promluvit s mým strýcem. To on vynalezl krvepis. Zajdu pro něj.“ Brzy se vrátil se starším, neskonale úctyhodnějším pánem s šedivými prameny ve vousech, a ve vlasech.

„Prosím, odpusťte mému synovci.“ začal stařec. „Příliš mnoho se díval na americkou televizi a myslí si, že nejlépe se na lidi zapůsobí dramatickými slovy, zběsilými gesty a pokud možno i neplacenou podívanou.“ Synovec sklonil hlavu a vytrestaně odcouval do zadní části stánku.

„Mohu vaše otázky zodpovědět?“ nabídl se stařec.

„Když budete tak laskav.“ kývl otec a pokynul mu, ať pokračuje.

„Krvinepis je dobré slovo a já jsem za ně svému synovci zavázán vděkem. Podstatou skutečného procesu je ale cosi podstatně světštějšího. Nabízím virus, nic jiného. Vzal jsem hypoimmunogenní kmen pomocného viru adenovirů, AAV, a přidal jsem k jeho DNA speciální kód.“

„Ostatní poutníci.“ ozval se tatínek, „mi říkali, že dovedete do jejich krve zapsat korán.“

„To dokážu, pane.“ přikývl stařec. „Kdysi dávno jsem se přiučil triku, díky kterému přiměji virus

AAV, aby zapsal svůj kód do míšních buněk. To ze mě udělalo bohatého muže. Nyní využívám své nadání k dílu Alláhovu. Považuji to za součást svého *zakát*.“

Tatínek potlačil sarkastický úsměv. *Zakát*, milosrdný dar, je jedním z pěti sloupů víry. Ten stařec byl natolik oslepen svým lakomstvím, až uvěřil, že když prodává svůj vynález jen s malým ziskem, stačí to, aby plnil svou povinnost k Bohu.

Stařec se usmál a zvedl v ruce ampulku s červenou tekutinou. „Toto, vážený příteli,“ pokračoval, „je virus. Obnažil jsem jeho jádro a vložil do jeho DNA celý text koránu. Pokud si jej vstříknete, virus zapíše korán do vašich myeloidních nezralých buněk a pak budou vaše bílé krvinky v sobě nosit slovo Alláhovo.“

Zvedla jsem ruku, abych upoutala jeho pozornost. „A proč ne do červených krvinek?“ zeptala jsem se. „Ty přenášejí všechen kyslík.“

Stařec se na mě podíval, jako by si mě všiml teprve teď. „Zdravím tě, maličká. Jsi moc chytrá. Červené krvinky přenášejí kyslík, ale nemají žádnou DNA. Slovo proto nést nemohou.“

Pro jedenáctileté děvčátko se to zdálo být strašně složité.

Otec vyzvídal dál. „Kód DNA tvoří sekvence aminokyselin. Jak můžete do DNA zapsat korán?“

„DNA je abeceda jako každá jiná,“ pokrčil stařec rameny.

A podal otci kartu. „Tohle je klíč.“

Otec si kartu, několik minut prohlížel a já jsem si všimla, že skepsi na jeho tváři postupně vystřídal úžas. Pak mi kartu podal. Byla plná arabských klikyháků, kterým jsem nerozuměla. O arabštině jsem věděla jedno jediné, totiž že se píše zprava doleva, obráceně než angličtina.

„To nepřečtu.“ oznámila jsem tomu pánovi. Zavrtěl prsty a naznačil mi tím pohybem, že mám kartu otočit. Udělala jsem to a uviděla jsem tentýž klíč, jenže s poangličtělými ekvivalenty pro každé arabské písmeno. Potom mi podal jiný klíč. „A tady je tabulka pro anglický text,“ vysvětlil.

a	AAA	AGA q	ATA pomlčka	ACA
G b	AA	AGC r	ATG lomítko	ACG
c	AAT	AGT s	ATT konec	ACT
d	AAC	AGC t	ATC konec	ACC
A e	GA	CGA u	GTA apostrof	GCA konec
G f	GA	GGG v	GTG uvozovky	GCG
g	GAT	GGT w	Í3TT počáteční závorka	GCT 0
C h	GA	GGC x	GTC koncová závorka	GCC 1
i	TAA	TGA y	TTA otazník	TCA 2
j	TAG	TGG z	TTG vykřičník	TCG 3
k	TAT	TGT mezera	TTT konec verše	TGT 4
	TAC	TGC	TTC	TCC

I	tečka	odstavec	5
m	CAA čárka	GTA verzála	CCA 6
G	CA n	CGG dvojtečka	CTG 7
o	CAT středník	CTT	CCC 8
C	CA p	CGC tíret	CTC 9

„Arabská abeceda má dvacet osm písmen. Písmena mění podobu podle pozice ve slově. Pravidla jsou ale pevná, a tak není třeba do klíče dávat všechny variace. Stačí vědět, zda je písmenem *alíf* *nebe* *bí* a jestli je na začátku, na konci nebo uprostřed slova.

Povely *konec* se také nacházejí na svých obvyklých místech. Jsou to přirozené povely těla a oznamují ribosomům, kdy mají přestat vytvářet protein. Zabrало to jenom tři pozice a těch bylo dost, takže jsem je zachoval.“

„Máte anglický překlad?“ optal se otec.

„Na klíč pro angličtinu se právě dívá vaše dcera,“ vysvětlil stařec. „Zapsat lze i jiné texty, ne však korán.“

Tatínek si to rychle promyslel. „Ale můžete napsat korán v angličtině?“

„Kdybych sledoval světské cíle, mohl bych,“ prohlásil stařec. „Ale mám všechny světské věci, které potřebuji. Zaregistroval jsem si klíče na všechny hlavní abecedy a na těch vydělávám. Překlady koránu ovšem nejsou přijatelné. Jedině původním slovům Muhammadovým se dá věřit. Něco jiného je, když si jej z něj přeloží pro své poučení, ovšem jste-li pravověrný, musíte číst Slovo boží v nepokřivené podobě.“

Tatínek si ho upřeně prohlížel. Stařec právě prohlásil, že miliony muslimů se nedají počítat mezi pravověrné, protože neumějí číst korán v originále. Potřásl hlavou a nechal to tak. Je spousta imámů, kteří by se starým pánem souhlasili.

„Jaké má očkování procento úspěšnosti?“

„Z pokusných subjektů mělo rozpoznatelný text koránu v krvi po dvou týdnech devadesát procent, nemohu ovšem zaručit, že se u všech subjektů text zachoval ve své úplnosti. Žádný uznávaný časopis by takovou studii nepřijal.“ Podal otci výtisk časopisu *Moderní genová technika*. „Ne kvůli vědeckým nedostatkům, ale protože je islám děsivý.“

Tatínek se zatvářil vážně. „Kolik si za to účtujete?“

„Aha! Zásadní otázka. Ze srdce rád bych to rozdával, ale i král by zchudl, kdyby daroval po jednom zrnku rýže každému hladovému... Požaduji tolik, abych pokryl výdaje, a nepřipouštím smlouvání. Sto amerických dolarů nebo odpovídající částku v jiné měně.“

Tatínek se zamyšleně zadíval do prašného nebe. „Jednu věc naprosto nechápu,“ prohlásil konečně. „Korán má sto čtrnáct súr, to dělá desítky tisíc slov. A přitom virus AAV je dost malý. Do něj se to všechno přece vejít nemůže, ne?“

Na to starý pán přikývl. „Vidím, že jste opravdu moudrý muž. Je tu patentové tajemství, ale i tak předpokládám, že jednou nějaký nenasytný průmyslník vztáhne na můj virus ruku a genom rozluští. Povím vám to, ale jen za podmínky, že o tom mimo tento stan nebudete mluvit.“

Tatínek mu dal slovo.

„Kód je komprimovaný. Původní text má obrovskou redundanci a při pokročilých metodách zhušťování jsem s to redukovat množství DNA o více než osmdesát procent. I tak je to spousta kódu.“

Vzpomínám si, jak tatínkovi poklesla brada. „To ale znamená, že virový kód je samorozbalující se. Jak probiha ovládáte ribosomy?“

„Myslím, že pro dnešek jsem prozradil tajemství dost,“ odpověděl stařec.

„Odpusťte, prosím,“ usmál se tatínek. „K té otázce mě dovedla zvědavost, ne nenasytnost.“ Změnil na krvepisce názor. Opravdu jde o *zakát*. Takové objevitelské bohatství za pouhých sto amerických dolarů.

„A bezpečnostní hledisko?“ zeptal se.

Starý pán mu podal nějaké papíry a otec si je pečlivě přečetl, čas od času přikyvoval a pobrukoval si

vždycky, když na něj údaje zapůsobily.

„Jednu dávku si dám,“ prohlásil potom. „Pak mě nikdo nebude moct obviňovat, že jsem povrchní kritik.“

„Pane, bude mi ctí, pokud budu moct dát vám a vaší dceři krvepis zdarma jako pocitu.“

„Děkuji. S radostí váš dar přijímám, ale pouze pro sebe. Pro svou dceru ne. Rozhodně ne, dokud není plnoletá a nemůže se rozhodovat sama.“ Tatínek si vzal červenou ampulku do ruky a přidržel si ji proti světlu, jako kdyby se skrz stěny díval na znaky koránu. Pak potřásl nad tím divem hlavou a vrátil ji starci, který si už chystal jehlu.

Toho večera poutníci založili oheň a sesedli se kolem něj, že si poslechnou otcovu řeč. Když vyprávěl, šeptali k ostatním hned čtyři překladatelé. Bylo to jako veliká podívaná z Tisíce a jedné noci. Spousta lidí v bílých šatech zaujatě naslouchala otcovým slovům a přijímala za své jeho nadšení. Zrovna tak dobře to mohlo být setkání knížat.

Kdykoli tatínek řekl něco, co shromážděné davy ohromilo, bylo slyšet, jak se všichni sykavě nadechují, nejprve ti anglicky mluvící a potom ostatní skupiny, když se slova ozvala i v jiných řečech. Vykládal jim o DNA a o tom, že DNA říká našemu tělu, jak má žít. Vykládal jim o intronech, dlouhých sekvencích DNA, které jsou našemu tělu k ničemu, ale které přesto v sobě nosíme po virech, jež napadly naše dávné předky, asi jako dědičné jizvy. Vykládal jim o kódu DNA, o jeho tripletech adeninu, guaninu, cytosinu a thyminu, a nechal kolovat kopie krvepiscových klíčů. Vykládal jim o krvi a o bílých krvinkách, které bojují s infekcemi. Vykládal jim o viru AAV a o tom, jak vpravuje do člověka svou DNA. Vykládal o krvepiscově injekci a o slabé horečce, kterou z ní měl. Vykládal jim o ceně.

A hodinu pak zodpovídal otázky.

Nazítří, jen co bylo po ranních modlitbách, byl krvepiscův stánek obležen zákazníky. V půli dopoledne starému pánu došly ampulky a výtržnostem zabránil jedině tím, že slíbil přivést druhý den další.

Skamarádila jsem se s jednou holčičkou. Byla o dva roky mladší než já a nemluvily jsme stejnou řečí, ale přesto jsme si dokázaly spolu hrát a ulehčovat si od nudy.

Jednoho dne jsem ji viděla, jak se hihňá a něco šeptá matce, která se pak úkosem podívala po mně a po otci. Pak matka pokynula svým přítelkyním, ty se shlukly a vážnými hlasy si povídaly. Brzy mého nic netušícího otce přepadla smečka velice rozzlobeně se tvářících žen. Stály před ním s rukama v bok a ta, co mluvila anglicky, mířila prstem na mě.

„Kde je její matka?“ vyptávala se. Byla vyšší než ostatní a větrem ošlehaná; vypadala na šedesát, ale musela být mladší, protože měla všehovšudy dvouleté dítě. „Na tomhle místě by děvče neměl provázet muž.“

„Zadina matka zemřela při automobilové nehodě. Jsem její otec a dokážu se o ni bez pomoci postarat, díky za zájem.“

„Já si to nemyslím,“ odsekla žena.

„Jaképak máte právo něco takového říkat?“ zeptal se jí tatínek. „Jsem její otec.“

Žena na mě znovu ukázala. „Ala tvrdí, že viděla vaši dceru při koupání a že nemá chitán. Je to pravda?“

„Do toho vám vůbec nic není,“ opáčil tatínek.

Žena se na něj rozječila. „Nedovolím svojí dceři, aby si hrála s courami. Je to pravda?“

„Do toho vám nic není.“

Žena napřáhla ruku a přitáhla si mě za paži. Vypískla jsem a vykroutila jsem se jí a běžela jsem se schovat za otce. Objala jsem ho kolem pasu a pevně jsem se držela.

„Chceme to vidět,“ dožadovala se žena. „Dokažte, že je dost čistá, aby mohla cestovat s tímhle táborem.“

Tatínek odmítl a žena ztratila nervy. Dala mu políček tak rázně, až mu rozsekla ret. Ucítil na jazyku chuť krve, ale dál pevně stál. Natáhla se a pokusila se mi odervat ruce od otcova pasu. Odstrčil ji.

„Není hodná být s námi v jednom táboře. Musíte ji dát obřezat, jinak bude žít v hanbě před zraky Alláhovými,“ hulákala žena. I ostatní se rozkřičely a mávaly pěstmi, ale málokterá uměla anglicky, a tak křičely spíš ze zmatku než ve vzteku.

Otec probodl ženu nenávistným pohledem. „Vy tvrdíte, že moje dcera je hanbou pro zrak Alláhův? Já jsem Alláhův služebník. Dokažte mi, že to je Alláhovi odporné, a já udělám, co budu moct, abych hanbu odčinil. Zavolejte *álíma*.“

Žena se zakabonila. „Álima zavolám, i když si myslím, že váš slib stojí za tolik, co slova psaná v písku.“

„A ať álim určitě mluví anglicky,“ vyžádal si otec, když už odcházela. Otočil se ke mně a otřel mi slzy. „Neboj se, Zado. Nikdo ti neublíží.“

„A budu si moct hrát s Alou?“

„Ne. Aspoň dokud tu hlídkují ty staré hyeny.“

Do večera se ženě podařilo najít álima dost naivního, aby měl chuť dělat ve sporu prostředníka. Když už šel k našemu táboru, ženy ho tahaly za rukávy a pobízely. Bylo jasné vidět, - že každou chvíli strávenou v jejich společnosti roste jeho nechuť, a posléze se mu už do debaty vyloženě nechtělo.

Ošlehaná žena mu ukázala na nás a vyštěkla pár slov, kterým jsme nerozuměli.

„Pane, doneslo se mi, že vaše dcera je neobřezaná. Je to pravda?“

„Do toho vám nic není,“ odpověděl tatínek.

Álim vykulil oči. Bylo poznat, že mu srdce spadlo do kalhot. „Ale... copak jste neslíbil...“

„Slíbil jsem, že budu s vámi a tou jedubabou debatovat o teologii. Anatomie moje dcery se vás netýká.“

„Když dovolíte, pane...“

Tatínek mu rázně skočil do řeči. „Učený muži, je podle vašeho znalého názoru nezbytné, aby muslimská dívka byla obřezána?“

„Je to zavedená praxe,“ odpověděl álim.

„Mě zavedené praxe nezajímají. Já se ptám, co o tom říká Muhammad.“

„Já... zcela jistě o té záležitosti Muhammad něco říká,“ snažil se álim.

„Ukažte mi, kde.“

Álim si odkašlal a přemýšlel, jak by se z toho co nejrychleji vyvlékl. „Nepřinesl jsem si s sebou knihy,“ ohlásil.

Tatínek se zasmál, nechtělo se mu věřit, že by kdokoli z ulamá šel tak daleko za zprostředkováním teologického sporu, aniž by si vzal knihu. „Tumáte, půjčím vám svoje,“ nabídl a podal álimovi korán.

„Ukažte mi, kde Muhammad něco takového říká.“

Álimovi klesla ramena. „Sám víte, že to nemohu. V koránu to není. Ale je to v *sunně*.“

„Sunna,“ opáčil tatínek, „se v tomto ohledu vyjadřuje velice jasně. Ženská obřízka je makrúh. Je hodná cti, ale nikoli povinná. Není tam žádný požadavek, aby ženy obřízku podstoupily.“

„Pane, jste velice učený. Islám se však neomezuje jen na přímočaré čtení koránu a sunny. Staly se případy, že bylo slovo Muhammadovo pozdějšími imámy zvráceno. Sám Muhammad věděl, že není odborníkem na vše, a říkal, že zodpovědností budoucích generací bude překonat jeho nedokonalé vědění.“

„Takže tvrdíte, že i kdyby to bylo zaznamenáno v koránu, ještě by to nebylo povinné, že?“ Tatínek ho obdařil úsměvem - právě tenhle úsměšek mu hrával na rtech pokaždé, když na někoho nastražil logickou past.

Álim se zachmuřil. Past mu zaklapla na noze a on už se nemohl snažit uniknout.

„Povězte to těm ženám, ať se můžeme vrátit do stanu a jít spát,“ poradil mu tatínek.

Álim se vrátil k ženám a promluvil s nimi. Ta ošlehaná se rozhořčila a začala divoce máchat rukama. Její hlas se změnil v nervózní vřestění. Álim se vrátil k nám.

„Odmítá s vámi být v jednom táboře a trvá na tom, abyste odešli.“

Tatínek upřel na álima ocelový pohled. „Álime, jste učený muž v nepříjemném postavení, ale jistě sám vidíte, že ta žena je napůl bláznivá. Stěžuje si, že moje dcera nebyla zmrzačena, a nechce se pošpinit její přítomností. A přitom je pošpiněná sama. Pověděla vám, že se pokusila moji dceru napadnout a na veřejnosti ji svléknout? Pověděla vám, že když jsem stál mezi ní a svou dcerou, způsobila mi tohle zranění? Pověděla vám, že jsem přijal krvepis, takže když prolila mou krev, prolila s ní i Slovo Boží?“

Álim nasadil ohromený výraz. Vrátil se k ženě a ta začala zase ječet. Přerušil ji a začal jí dělat výčitky. Tak ji překvapilo, že se álim obrátil proti ní, až zmlkla. A on jí vyčítal její chování tak dlouho, dokud neprojevila pokoru. Když sklonila hlavu, álim ukončil proslov, ale jen co mluvit přestal, vrhla po nás pohled jako dýku.

Té noci z tábora odešly tři rodiny. Hodně z ostatních obyvatel tábora bylo rádo, že odcházejí. Zaslechla jsem, jak jedna babička nenápadně ucedila slovo „Taliban“ a doprovodila to nadávkou.

Všem v táboře se zlepšila nálada, ovšem až na mě. „To kvůli mě Ala odešla,“ říkala jsem.

„Ne, tvoje chyba to není,“ odporoval tatínek. „Může za to její rodina. Chtějí, aby celý svět myslel tak, jak myslí oni, a dělal jen to, co dělají oni. A to je proti učení koránu, který říká, že v záležitostech víry by nemělo být žádného nátlaku. Jestli chceš, tak ti tu súru najdu.“

„Jsem nečistá?“

„Nejsi,“ zavrtěl tatínek hlavou. „Jsi ta nejkrásnější holčička na světě.“

Do rána tábor doplnily jiné rodiny. Byli to přátelštější lidé, ale Ala byla pryč. To byla moje první zkušenost s netolerancí, a pocházela z mé vlastní víry.

V Sydney jsme hodiny seděli a čekali na odbavení. Třetí hodinu tatínek konečně ztratil trpělivost a zašel za celníkem.

„Víte o tom, že jsme australští občané?“ zeptal se ho.

„Posaďte se, prosím. Pořád ještě čekáme na prověření.“

„Zatraceně, já jsem se narodil v Brisbane! Zada se narodila v Melbourne. Jsme v naší rodině Australané už po čtyři generace.“

Jeho protesty nic nezměnily. Od saladinského útoku celníci pečlivě kontrolovali všechny muslimy. V Darwinu zabila biologická zbraň, kterou Saladinovci použili, padesát lidí. Ze sekty přežilo jen pár členů a ti jsou ve vězení, navíc je to už pár let, ale Austrálie pořád se svými muslimy zachází, jako kdybychom všichni do posledního byli teroristé a jen čekali na příležitost všechno pobít.

Muži i ženy nám nadávali, křičeli na nás a plivali na nás a pak si šli do svých luxusních klubů a povídali si o tom, jak jsme necivilizovaní. Kdysi to byli domorodí Australci, pak zase italští a řečtí přistěhovalci, o generaci později Asiaté, a teď přišla řada na nás. Tatínek si myslel, že když na nějakou dobu odjedeme a vykonáme pouť, vrátíme se už do uklidněnějšího prostředí, ale to, jak s námi nakládali celníci, naznačovalo, že za naší roční nepřítomnosti se toho změnilo pramálo.

Přinutili tatínka, aby se na prohlídku svlékl, a málem totéž provedli se mnou, dokud jim tatínek nepohrozil, že je zažaluje za zneužívání dětí. Oběma nám vzali vzorky krve. Nemilosrdně nám přehrabali zavazadla. Kufry zrentgenovali z tolika úhlů, až tatínek žertem řekl, že teď asi budou ve tmě světélkovat.

A pak nás nechali čekat, což byl nejhorší trest ze všeho.

Tatínek se ke mně naklonil. „Lámou si hlavu s mojí krví,“ zašeptal mi. „Myslí si, že možná přenáším smrtící virus jako Saladinovci. A kdo ví? Třeba korán opravdu je smrtící virus.“ Krátce se zasmál.

„Můžou tvoji krev přechříst?“ zeptala jsem se.

„Ano, ale bez klíče z toho nebudou moc moudří.“

„Kdyby zjistili, že to je jenom text koránu, pustili by nás?“

„Nejspíš,“ kývl tatínek.

„Tak proč jim to nedáš?“

Vzdychl si. „Zado, je těžké to pochopit, ale hodně lidí nás nenávidí a nemá pro to jiný důvod než naši víru. Nikdy jsem nikoho nezabil, nikomu neublížil a nic neukradl, ale stejně mě lidi nenávidí, protože se chodím modlit do kostela, který má nahoře místo kříže půlměsíc.“

„Ale já chci odsud pryč,“ žadonila jsem.

„Poslouchej mě, dceruško. Mohl bych jim ukázat klíč a všechno jim vysvětlit, ale pak by znali kód, a to je děsivá možnost. Jsou lidé, co se snažili vytvořit nemoci, které napadají jen židy nebo černochoy, ale zatím se jim to nepovedlo. A nedaří se jim to proto, že černošská nebo židovská krev se ze sérologického hlediska nijak neliší. A teď jsme se my hloupí muslimové, a mezi ty hlupáky počítám i sebe, identifikovali. V krvi mám kód, který říká, že jsem muslim, ne jen rodem, ale aktivním skutkem víry. Poznačil jsem se. Zrovna tak dobře bych mohl jít na neonacistické shromáždění s Davidovou hvězdou na klopě. Možná jsem jen pesimista,“ pokračoval. „Možná nikdo nikdy protimuslimský virus nevytvoří, ale teď je to teoreticky možné. A čím déle bude všem *zimmí* trvat, než zjistí, jak na to, tím líp.“

Podívala jsem se na otce. Nazval sám sebe hlupákem. „Tatínku, já jsem si myslela, že jsi chytrý!“

„Většinou ano, kočička. Ale mít víru, to někdy znamená muset dělat hlouposti.“

„Já nechci být hloupá,“ prohlásila jsem.

Tatínek se zasmál. „Však víš, že si můžeš vybrat, čím chceš být. Ale je tu malá naděje, kterou pro tebe mám. A abys to udělala, budeš muset být moc, ale moc chytrá.“

„Co to je?“ zeptala jsem se.

„Chci, abys vyrostla v tak: chytrou, že zjistíš, jak zarazit ty nemoci, o kterých mluvím. Vzpomeň si, co říkám: rasové epidemie jednoho dne přijdou, leda by jim někdo udělal přítrž.“

Ta chyba, Brute, není ve hvězdách, je pouze v nás, že jsme tak malíci.

Na otcovu památku jsem tam připojila i muslimské podobenství, příběh o Muharnmadovi ze sunny: Jednou rolníci požádali Muhammada o poučení, jak zlepšit úrodu. Muhammad jim pověděl, ať neopylují datlovníky. Rolníci Muhammada uznávali jako moudrého muže, a tak udělali, jak řekl. Toho roku však žádný ze stromů nepřinesl úrodu. Rolníci se rozzlobili, vrátili se k Muhammadovi a dožadovali se vysvětlení. Muhammad vyslechl jejich stížnosti a pak poukázal na to, že je duchovní osoba, ne rolník, a nedá se od něj očekávat, že jeho moudrost obsáhne všechno lidské vědění. „Své světské záležitosti,“ řekl jim, „přece znáte lépe.“

To je moje nejoblíbenější islámské podobenství; svým způsobem je stejně významné jako Ježíšovo kázání na hoře.

A na konec vloženého textu jsem dala citát *zimmího* Alberta Einsteina, který byl zaznamenán rok po jaderném bombardování Japonska.

„Uvolnění jaderné síly,“ řekl, „změnilo všechno kromě našeho způsobu myšlení.“ A pak dodal: „Řešení tohoto problému spočívá v lidském srdci.“

Parafrázi poslední věty jsem učinila základem své nové víry. Ještě nikdy nebyl žádný Bůh tak stručný. Můj umělý intron vypadá takhle:

Osm slov, čtyřicet pět kodonů, sto třicet pět základních párů, které říkají:

CTA AGC GAC GAA TGT AGT CAT TAC CGA AGC TAA CAT CAG TGT TAC TAA GAA
AGT TGT TAA CAG TGT AGC GAC GAA TGT GAC GAA AAA AGG AGC TGT CAT GAG
TGT GAC GGA CAA AAA CAG TAT TAA CAG AAC TGC

The solution lies in the heart of humankind.

Řešení spočívá v srdci lidstva.

Šeptám to svým dětem každý večer.

přeložil Richard Podaný (úryvek z Shakespearovy hry Julius Caesar citován v překladu Jiřího Joska)